

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jivina, okres Mladá Boleslav

Jivina 9, 294 14 Jivina

Identifikátor školy: 600 049 329

Termín konání orientační inspekce: 17. - 18. září 2002

Čj.:	034 153/02-5143
Signatura:	oc4bw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvoutřídní (I.třída - 1. a 2. ročník, II. třída - 3., 4. a 5. ročník) Základní škola Jivina, okres Mladá Boleslav, je od svého znovuootevření v roce 1991 organizační složkou Obce Jivina. Ve školním roce 2002/2003 ji navštěvuje 26 žáků z pěti obcí. Škola vyučuje dle vzdělávacího programu *Základní škola*. Její součástí je školní družina s jedním oddělením.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání ve skupině hospitovaných předmětů vzhledem k platným učebním plánům a osnovám

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hospitováno bylo v šesti hodinách. Ze čtyř učitelek dvě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Právě jimi je zajištěno celkem 76,5% aprobované výuky (především český jazyk a matematika) ve všech ročnících. Zbylé dvě vyučující (jedna s kvalifikací učitelky mateřské školy, druhá absolventkou bakalářského studia nepedagogického směru a také půlročního kurzu Aj pořádaného University of Cambridge v Anglii) - obě pouze s částečným úvazkem (9, resp. 3 hodiny) - zmíněným podmínkám nevyhovují. Navzdory tomuto zjištění nebyl zaznamenán žádný výraznější negativní dopad na kvalitu vyučovacího procesu.

Dle možností (dopravní dostupnost, přidělený limit finančních prostředků) všichni členové pedagogického sboru systematicky využívají spektra nabídek seminářů a kurzů k dalšímu vzdělávání a účastní se vybraných akcí (např. *Slovní úlohy v matematice, Český jazyk v 5. ročníku, Výtvarná výchova na 1. stupni ZŠ, Námety pro počáteční vyučování angličtiny*). Příspěvek na rok 2002 bezzbytku vyčerpali, úhradu dalšího semináře pro ředitelku školy (*Vstup škol do právní subjektivity*) promptně zajistil zřizovatel.

Korektní jednání a vystupování vůči ostatním zaměstnancům, otevřenost a přímost - to jsou atributy, o které se ředitelka školy opírá při vedení svých podřízených. Základem komunikačního systému je denní kontakt všech zaměstnanců před zahájením vyučování, v jeho průběhu (o přestávkách) i po jeho ukončení. Nezbytnou nadstavbu pak tvoří provozní porady a zejména jednání pedagogické rady.

Činnost málotřídní školy je ředitelkou organizována způsobem standardním pro tento typ zařízení. Východiskem je zde především střednědobé plánování (*Koncepce ZŠ Jivina na období 2000 - 2004*), konkretizované a upřesňované v krátkodobějších časových horizontech (*Plán práce ZŠ Jivina na školní rok 2002/2003*). Rezervy existují v efektivitě kontrolní činnosti (viz Realizace vzdělávacího programu), inspekce rovněž postrádala využití výsledků z této činnosti formou fungující zpětné vazby.

Úroveň personálních podmínek je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové a potažmo i psychohygienické podmínky výuky nedoznaly od poslední inspekce výraznějších změn a svou funkčností (vedle dvou kmenových učeben jsou tu i odborné - kreslárna, tělocvična či počítačová učebna, nechybí ani divadelní zkušebna sloužící práci zájmových kroužků) provozu školy vyhovují. K výukovým účelům jsou pravidelně využívány i prostory školní družiny.

Kmenové učebny disponují standardním zařízením (nástěnné pomůcky, magnetické tabule, audiotechnika, další učební pomůcky), nenastavitelný starší školní nábytek však ne vždy odpovídá tělesným parametrům žáků. Celkovou upraveností a výzdobou pracemi žáků poskytují třídy dostatečně podnětné prostředí pro vzdělávání.

Vybavenost PC (celkem 6 ks) a výukovými programy (např. pro český jazyk, matematiku, vlastivědu, cizí jazyk) i jejich průběžné zařazování do výuky je vzhledem k velikosti školy na velmi dobré úrovni. Od března 2002 na ZŠ rovněž funguje internet. Žáci tak dostávají příležitost (v rámci zájmového kroužku) se s touto nejrozšířenější informační technologií pravidelně seznamovat a se zájmem toho využívají. Škola se otevírá i místním občanům a nabízí jim možnost tohoto připojení za pouhou úhradu tarifního poplatku.

Materiálně-technické podmínky mají nadprůměrnou či spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacího programu

Výuka žáků na ZŠ Jivina probíhá dle vzdělávacího programu *Základní škola* a v souladu se schválenými učebními plány. Zápisy v třídních knihách průkazným způsobem zachycují průběh vzdělávání. Učební osnovy jsou, až na výjimku, respektovány - kontrolou loňských třídních knih a tematických plánů bylo inspekcí zjištěno jejich nedodržení v předmětu matematika zařazením učiva 3. ročníku (*automatizace násobků 2, 3, 4, 5*) do výuky žáků 2. ročníku (26. - 35. týden).

ZŠ pravidelně spolupracuje se spádovými úplnými školami v Mnichově Hradišti, zejména v otázce návaznosti výuky cizích jazyků.

Spojení ročníků (1. + 2., 3. - 5.) do dvou tříd je nutností (dodržení požadovaného průměrného počtu žáků ve třídě). Účelnost tohoto spojení vychází z týdenního učebního plánu jednotlivých ročníků a následně optimalizace pokrytí výuky dle personálních podmínek školy.

Ve školním roce 2002/2003 je realizace vzdělávacího programu v souladu, ve školním roce 2001/2002 v souladu nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a anglický jazyk

Bezprostřední příprava učitelek na výuku je kvalitní, pečlivá a zodpovědná (zajištění její návaznosti i názornosti, důraz na promyšlenost jednotlivých kroků i celkovou stavbu hodiny včetně časového rozvržení). S menšími problémy, pramenícími především z nedostatku zkušeností, se v této sledované oblasti potýkala vyučující anglického jazyka.

V materiální podpoře výuky zaznamenala inspekce výrazná pozitiva. Samozřejmostí je pravidelné využívání výukových programů všemi žáky (např. střídání ročníků při práci na PC v navštívených hodinách matematiky), nechybělo ani zařazení audiotechniky u anglického jazyka ve 4. a 5. ročníku, byť bylo doprovázeno menšími technickými problémy i nižší účelností. Inspekce taktéž registrovala povětšinou dostatečně pestrý a různorodý výčet dalších učebních pomůcek, se kterými žáci pracovali (učebnice, pracovní sešity, magnetické tabule, kartičky, pexeso, folie, mapy, buzoly, encyklopedické publikace, číselná osa aj.).

I přes nelehkou práci se dvěma resp. třemi odděleními ve třídě učitelky respektují žáky jako rovnocenné partnery a dle možností se individuálně věnují především těm, kteří takovýto přístup potřebují a vyžadují. Psychohygienu výuky byla, až na výjimky, vyučujícími dodržována (zařazování relaxačních prvků, přiměřenost objemu učiva i pracovního tempa, využití dalších prostor, pravidelné větrání učeben, realizace pitného režimu ap.). Ve dvou případech byly zjištěny nedostatky v členění hodiny.

Při výuce žáků jednotlivých ročníků uplatňují učitelky škálu metod i forem práce. Přímou práci s celým oddělením využívají - zpravidla frontálním způsobem - k ověření vědomostí žáků zopakováním staršího či předcházejícího učiva. Nezřídka zařazují i skupinovou práci v rámci jednoho oddělení. Vždy po předchozí instruktáži od vyučující žáci konkrétního ročníku poměrnou část hodiny samostatně řeší zadané úlohy. Zastoupení přímé a samostatné práce bylo v odděleních pravidelně střídáno, menší nepoměr, na úkor žáků nižšího ročníku, vznikl pouze při výuce anglického jazyka. Metodu frontální výuky - s různou úrovní efektivity - využívaly učitelky i při společném vyvozování a osvojování nového učiva a rovněž při jeho shrnutí. Aktivizující formy výuky dominovaly zejména v hodinách matematiky, činnostní učení tvořilo nosnou část hodiny i v dalších hospitovaných předmětech, např. vlastivědě a prvouce (získávání nových informací a poznatků vyhledáváním, zjišťováním či porovnáváním). Ke společným pozitivním činitelům zmíněných vyučovacích jednotek patřily variabilita, pestrost a střídání činností. Oproti tomu v přírodovědě či anglickém jazyce byly zjištěny rezervy (neproduktivní a nedostatečně promyšlený závěr hodiny, resp. stereotypní, zdlouhavé a nezáživné vypracovávání cvičení). Využití mezipředmětových vztahů registrovala inspekce ve dvou případech.

Za nástroj vstupní motivace žáků vyučující nejčastěji (celkem 4x) volily sdělení náplně práce s následným zopakováním předchozího či staršího učiva, nechybělo ani písemnou formou provedené ověření vědomostí završené klasifikací. Návazností výuky, její názorností a zejména pozitivním hodnocením výkonů se snažily udržet zájem žáků i v průběhu výuky. Herních či soutěživých prvků coby stimulujících faktorů bylo, podobně jako vzájemného hodnocení, využito pouze ojedinelé. Sebehodnocení zaznamenáno nebylo. Příkladně byli žáci motivováni v průběhu celé výuky oběma vyučujícími matematiky. Ve většině sledovaných hodin panovala ve třídě činorodá atmosféra umocněná celkově velmi dobrými vztahy vzájemné důvěry.

Jednoznačně pozitivním zjištěním je rozvoj komunikativních dovedností žáků trpělivým poskytováním dostatečného prostoru k vyjadřování (souvislé sdělování zkušeností a vlastních názorů). Stručné, výstižné a žákům srozumitelné pokyny a instrukce vyučujících provázely většinu navštívených hodin. Celkově velmi dobrou komunikační úroveň kantorek (kultivovaný projev obou třídních učitelek, výborná výslovnost vyučující anglického jazyka) mírně snižují občasná úlety do sféry hovorové mluvy (prvouka + přírodověda, anglický jazyk). Ne všechny učitelky jsou důsledné v dodržování dohodnutých pravidel. Ve vzájemné komunikaci mezi žáky inspekce v jednom případě zaregistrovala prvky netolerance.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol vzájemně korespondují.

Včasné podchycení specifických poruch učení u žáků je výsledkem kvalitní spolupráce na bázi škola - pedagogicko-psychologická poradna (pedagogické centrum) - rodiče. Žáci s diagnostikovanou poruchou jsou (po dohodě s rodiči a s jejich souhlasem) hodnoceni slovně.

Předepsaná povinná dokumentace je školou řádně vedena. Namátkovou kontrolou byly zjištěny pouze drobné a formální nedostatky v jejím vyplňování - např. chybějící datum u změn ve stavu žactva či neuvedení učebních dokumentů v třídních výkazech (použití starších tiskopisů) nebo ne zcela přesné a úplné citace zákonných i podzákonných norem v rozhodnutích ředitelky školy (odklady školní docházky aj.). Většina těchto zjištění byla operativně napravena ještě v průběhu inspekce.

Výroční zpráva ZŠ Jivina za školní rok 2001/2002 vyniká kvalitní grafickou úpravou i celkovou úrovní zpracování. Obsahuje všechny zákonem předepsané údaje.

Veřejnosti se škola prezentuje zejména při pravidelných schůzkách s rodiči žáků, pořádáním společenských akcí či vydáváním *Školáčku* nebo *Zpravodaje ZŠ Jivina*, v neposlední řadě i prostřednictvím svého zřizovatele.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace ZŠ Jivina
2. Jmenovací dekret ředitelky ZŠ Jivina čj. 436/00-Dr ze dne 19. 6. 2000
3. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003
4. Třídní knihy - školní rok 2001/2002, 2002/2003
5. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
6. Učební plán ZŠ Jivina na školní rok 2001/2002, 2002/2003
7. Koncepce ZŠ Jivina 2000 - 2004
8. Plán práce ZŠ Jivina na školní rok 2002/2003
9. Zápisy z pedagogických rad, zápisy z provozních porad
10. Vnitřní řád školy
11. Provozní řád školy, Organizační schéma školy
12. Rozhodnutí ředitelky školy (odklady školní docházky, přijetí do 1. ročníku, slovní hodnocení)
13. Výroční zpráva ZŠ Jivina za školní rok 2001/2002
14. Zřizovací listina školy
15. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 142/00 ze dne 4. 8. 2000
16. Záznamy o práci v nepovinných předmětech
17. Tematické plány učiva (školní rok 2001/2002 resp. 2002/2003)
18. Inspekční zpráva čj. 034 14/98 2161 ze dne 27. 1. 1998
19. Hospitační záznamy ředitelky školy
20. Účast na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - výčet za rok 2002
21. Školáček, Zpravodaj ZŠ Jivina

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Vzhledem k omezeným možnostem dopravní dostupnosti školy a neexistující nabídce bytů pro učitele je ZŠ Jivina po personální stránce zajištěna velmi dobře - dvě plně kvalifikované a dostatečně zkušené učitelky s celým úvazkem, znamenajícím pokrytí hlavních předmětů (český jazyk, matematika) i některých dalších (vlastivěda, německý jazyk, výtvarná výchova, praktické činnosti) doplňují jedna zkušená vychovatelka školní družiny s 9 hodinovým doplňujícím učitelským úvazkem (hudební výchova, tělesná výchova, prvouka, přírodověda) a jedna učitelka s 3 hodinovým úvazkem (anglický jazyk), obě bez odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na tomto typu školy. Tento nedostatek neměl zásadní vliv na kvalitu výuky. Věková skladba pedagogických pracovníků a jejich zájem i účast na akcích dalšího vzdělávání jsou zárukou bezproblémového fungování školy i v dalších letech.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Škola disponuje moderní informační technikou (6 ks PC) včetně programového vybavení pro výuku jednotlivých předmětů, tiskárnou i kopírovacím zařízením, je připojena na internet. Prostorové podmínky jsou vyhovující. Garantem udržení stavu průběžného modernizování učeben (např. jejich vybavení novým školním nábytkem) je bezpochyby velmi dobrá spolupráce školy se zřizovatelem. Jeho péče a starostlivost o bezproblémový chod zařízení je chvályhodná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce

Inspekcí zjištěná úroveň vzdělávání má svůj základ v pečlivé a zodpovědné přípravě vyučujících na výuku, s akcentem na její návaznost a názornost, činnostní charakter a různorodost. Dostatečná podpora výuky materiálně-technickým vybavením se svou pestrostí a aktivizujícím účinkem promítá do její celkové kvality. Dílčí zjištěné nedostatky popsané v příslušné kapitole této zprávy nejsou natolik závažné, aby výrazným způsobem ovlivnily hodnocení sledované oblasti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.

V Mladé Boleslavi dne 2. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. října 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
---	--------

Mgr. Veronika Biskupová

V. Biskupová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	23. 10. 2002	034 166/02-5143
Obec Jivina, okr. Mladá Boleslav	23. 10. 2002	034 167/02-5143

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.